

1169 7. Dec. 1893: 1. Beh. af Lovf. om Bidrag af Statskassen til Amtsrepartitionsfondene. 1170

Forslaget gik ud paa nu atter at føre den Del af Bevæsenet, som i 1867 gik over fra Staten til Kommuner, fra disse tilbage til Staten. Dette er imidlertid ingenlunde Lovforslagets Ord. Lovforslaget omhandler i al Almindelighed Udgifterne ved Amtsrepartitionsfondene, og jeg finder derfor ikke nogen Anledning til at gaa ind paa det Spørgsmaal, som strejfedes baade af den højtærede Finansminister i Gaar og af den sidste ærede Taler, som det i og for sig vilde være rigtigt og hensigtsmæssigt atter at føre en Del af Bevæsenet tilbage til Staten, og endvidere det Spørgsmaal, i hvilket Forhold da By og Land maatte være stillede til hinanden paa dette Omraade. Jeg tror, at man kan lade dette ligge og holde sig til selve Lovforslagets Ord, som jo kun gaa ud paa at lade Statskassen overtage Halvdelen af Amtsrepartitionsfondenes Udgifter, uden Hensyn til, hvilke disse Udgifter ere. Jeg maa da ligesom andre ærede Medlemmer noget undres over, at Lovforslaget saa ubelukkende tager Sigte paa Landkommunerne, men jeg vil ikke dert se nogen absolut Tilfendegivelse af, at det skulde være Forslagsstillernes Mening, at det kun var disse Kommuner, der skulde hjælpes. Jeg vil gaa ud fra, at dette for saa vidt kun er at betragte som et, om man saa vil, ufuldstændigt Forslag, et Forslag, som kun peger paa en Del af den Opgave, der ligger i at lette Kommunerne. Jeg har selv under en tidligere Forhandling udtalt, at jeg finder, at der er Anledning til at stræbe henimod en Lettelse for Amtskommunerne, men jeg maa rigtignok bestemt fastholde, at der efter min Overbevisning er lige saa megen Grund til at stræbe hen til en Lettelse for andre Kommuner, særlig for Købstadkommunerne. Se vi paa den samlede kommunale Skattebyrde her i Landet, viser det sig jo, at tager man Gennemsnittet for Aarene 1885—89, saa udgjorde de kommunale Sogneattter gennemsnitlig 7 Kr. 35 Ore pr. Individ og Amtstatter 3 Kr. 18 Ore, saa at det tilhammen blev 10 Kr. 53 Ore pr. Individ for Landdistrikterne. Men tage vi Købstæderne, saa er der den kommunale Skattebyrde gennemsnitlig 11 Kr. 88 Ore pr. Individ, for Frederiksberg er den 14 Kr. 61 Ore og i København 22 Kr. 09 Ore. Tage vi Bjerne under et, bliver det en Byrde af 16 Kr. 40 Ore imod de 10 Kr. 53 Ore for

Landdistrikterne. Jeg ser altsaa ikke rettere end, at for saa vidt der er Tale om at lette Landdistrikternes kommunale Byrder, saa maa og bør der ogsaa være Tale om at lette Købstædernes og Københavns kommunale Byrder. Jeg skal i denne Sammenhæng tillade mig at fremhæve, at den stærke Indvandring fra Landet til Bjerne, som har fundet Sted i de senere Tider, og hvorover der jo ofte er ført Klager fra Landbrugernes Side, væsentlig ikke, i hvert Tilfælde fra et kommunalt Standpunkt, er at betragte som en Betsignelse for Bjerne, saa vist som denne indvandrede Befolkning i ikke ringe Grad øger Bjernes Byrde til Skolevæsenet og senere til Fattigvæsenet, medens der ikke er Tale om nogen, i alt Fald ikke nogen nævneværdig Indtægt til Bjerne fra denne Befolkning. Jeg tror derfor, at de sidste ti Aars Udgifter i saa Henseende have virket trykkende netop paa Købstadskommunernes finansielle Stilling, og som jeg under en anden Forhandling har paavist, tror jeg tillige, at naar der for Tiden hviler et stærkt Tryk paa Landbefolkningen, paa Landbrugsbefolkningen, saa hviler der ogsaa et stærkt Tryk paa Købstadsbefolkningen og de Erhverv, der knytte sig dertil, og jeg har tidligere anført forskellige Tal, som synes ubeskrideligt at godtgøre dette. Fra dette Synspunkt betragter jeg altsaa Lovforslaget som et delvis ufuldstændigt Forslag, medens jeg som sagt ikke dermed vil have sagt, at jeg gaar ud fra, at Forslagsstillerne have villet skyde den af mig nævnte Del af Opgaven bort og kun have villet gennemføre den Del, som der er peget paa i dette Lovforslag. Men det forhindrer jo ikke, at vi her, naar vi raadskaa om Gennemførelsen af dette Forslag, ogsaa nødvendig maa have den anden Del af Sagen for Øje, og naar der bliver Spørgsmaal om det finansielle Resultat, maa tage Sigte ogsaa paa Virkningen deraf, og jeg er der ganske enig med den højtærede Finansminister i, at det Beløb, som dette Lovforslag i Realiteten vil dreje sig om, ikke er $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr., men $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. eller maasse mere. Naar der nu spørges, om da virkelig Statskassen kan overtage dette Beløb, saa tror jeg, at man bevæger sig i en fuldstændig Illusion, dersom man tror, at man kan vedtage et